

Multidisciplinair evaluatieprotocol

Versie	Status	Datum	Auteur
2.1	Vastgesteld in VD	19-12-2017	P. Vogel
2.0	Ter vaststelling in de VD	18-12-2017	P. Vogel
1.2	Goedgekeurd in het Hoofdenoverleg	11-12-2017	P. Vogel
1.1	Ter goedkeuring door leden van de EvaCie	28-11-2017	P. Vogel
1.0	Vastgesteld VD	13-01-2014	B. Achten

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader & WOB.....	6
3. Het evaluatieproces.....	8
4. Taken en verantwoordelijkheden	11
Bijlage 1: Tekst van artikel 40 Wvr.....	13

1. Inleiding

Inleiding

Dit protocol beschrijft de wijze waarop de VRHM haar GRIP-incidenten evalueert. De VRHM kan deze evaluatie intern uitvoeren of extern laten uitvoeren. Belangrijk is dat interne evaluaties uitsluitend bedoeld zijn om te leren. Externe evaluaties kunnen naast leren ook een middel zijn om te verantwoorden.

De kern van het protocol wordt gevormd door hoofdstuk 3 waarin het evaluatieproces uitgebreid wordt beschreven. Hoofdstuk 2 beschrijft het wettelijk kader en hoofdstuk 4 beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende functionarissen.

Aanleiding

In 2014 heeft de Veiligheidsdirectie de huidige multidisciplinaire evaluatiesystematiek vastgesteld. In de afgelopen periode is gebleken dat er regelmatig behoefte is aan een evaluatie die één stap dieper gaat dan een nabespreking in het operationele team (bijv. een AAR), maar die niet de diepgang hoeft te hebben van een interne of externe evaluatie met een uitgebreide rapportage. De huidige multidisciplinaire evaluatiesystematiek bevat deze mogelijkheid niet. Daarom is de behoefte uitgesproken voor een herziene versie van de multidisciplinaire evaluatiesystematiek waarin deze mogelijkheid wel is opgenomen.

Doel

Te komen tot een gedragen en eenduidige werkwijze om GRIP-incidenten te evalueren om hiervan te leren en de hoofdstructuur te optimaliseren.

Afbakening

Dit document beschrijft de manier waarop de VRHM evaluaties van haar GRIP-incidenten uitvoert of laat uitvoeren.

De VRHM kan dit document ook toepassen voor evaluatie van:

- haar voorbereidende ROT's;
- de stand van zaken binnen de VRHM m.b.t. actuele veiligheidsthema's;
- voor niet GRIP-incidenten.

Dit document is niet van toepassing voor de evaluatie van multidisciplinaire oefeningen. De beschrijving van de evaluatie van multidisciplinaire oefeningen vindt plaats in een ander document.

Doelgroep

Deze evaluatiemethodiek is ontwikkeld voor de volgende multidisciplinaire teams/functionarissen (operationeel crisisteam) binnen de hoofdstructuur:

- Commando Plaats Incident (CoPI);
- Regionaal Operationeel Team (ROT);
- (Regionaal) Beleidsteam ((R)BT);
- Calamiteiten Coördinator (CaCo)/meldkamer.

Uitgangspunten

Om GRIP-incidenten effectief te kunnen evalueren, gelden de volgende uitgangspunten:

- interne evaluaties¹ hebben tot doel om te leren, niet om te verantwoorden;
- de organisatie stimuleert de medewerkers om te blijven leren;
- de leer- en verbeterpunten worden intern gedeeld en geïmplementeerd;
- de organisatie stelt capaciteit en middelen beschikbaar voor het kunnen evalueren van GRIP-incidenten;
- Evaluatiethema's zijn vastgesteld.

¹ Soms kan bij een evaluatie ook verantwoorden een rol spelen. Deze evaluaties worden dan extern uitgevoerd.

2. Wettelijk kader & WOB

Inleiding

Waarmee moeten we rekening houden bij het uitvoeren van een evaluatie van een GRIP-incident? In de wet is een aantal randvoorwaarden te vinden die van invloed zijn op het uitvoeren van een evaluatie.

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor de multidisciplinaire evaluatiesystematiek is de Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Evalueren om te leren

In de Wvr wordt evalueren om te leren niet expliciet genoemd.

Wel kan evalueren om te leren beschouwd worden als onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem van de veiligheidsregio.

In artikel 23 (Wvr) staat:

“Het bestuur van de veiligheidsregio hanteert een kwaliteitszorgsysteem.”

In de memorie van toelichting² op de Wvr wordt het evalueren om te leren wel expliciet benoemd.

In artikel 51 (memorie van toelichting) staat:

“Overigens kan een gemeentebestuur of het bestuur van een veiligheidsregio desgewenst altijd ook zelf een onderzoek doen, onafhankelijk van de actie die de Onderzoeksraad of de IOOV onderneemt. Denkbaar is dat het een bestuur om bepaalde aspecten gaat die men zelf wil onderzoeken om lering uit te trekken.”

Evalueren om te verantwoorden

In de Wvr wordt evalueren om te verantwoorden wel expliciet benoemd.

Het evalueren om te verantwoorden is beschreven in artikel 40 (zie bijlage 1 voor de letterlijke tekst).

In dit artikel is geregeld hoe verantwoording wordt afgelegd over het optreden bij een bovenlokale ramp of crisis. Om het proces van het afleggen van verantwoording ordelijk te laten verlopen, wordt door de voorzitter van de veiligheidsregio een verslag uitgebracht van het verloop van de gebeurtenissen en over de besluiten die door hem zijn genomen. Onder 'verslag' kan 'evaluatierapport' worden verstaan.

Wet openbaarheid van bestuur

De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is van toepassing op het proces van evalueren. Alle verzoeken voor informatie (zowel schriftelijk als mondeling) op basis van de Wob, worden door de afdeling Strategie en Beleid van de VRHM afgehandeld. De afdeling Strategie en Beleid kan bij informatieverzoeken m.b.t. multidisciplinaire evaluaties ondersteuning vragen aan de afdeling Crisisbeheersing van de VRHM.

3. Het evaluatieproces

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het proces van de evaluatie van GRIP-incidenten; vanaf de afschaling van het GRIP-incident tot en met de borging van de leerpunten.

Aanleiding voor een evaluatie

Een GRIP-incident is altijd aanleiding voor een evaluatie.

Evaluatieproces

Het evaluatieproces kent de volgende stappen:

1. Nabespreking van het incident;
2. Besluitvorming evaluatievorm;
3. Uitvoeren evaluatie;
4. Presenteren uitkomsten;
5. Besluitvorming vervolg;
6. Kennisdeling.

Hieronder een toelichting van deze 6 stappen.

1. Nabespreking van het incident

Het operationele crisisteam bespreekt ieder incident na. De wijze waarop en wanneer dit gebeurt is een verantwoordelijkheid van de voorzitter van het crisisteam. De nabespreking dient plaats te vinden binnen een termijn van maximaal 2 werkdagen na het einde van het incident.

De informatiemanager legt de uitkomsten van de nabespreking vast op het QuickScan formulier. De informatiemanager stuurt het QuickScanformulier naar de afdeling Crisisbeheersing van de VRHM.

2. Besluitvorming over de evaluatievorm

Na het incident en de nabespreking hiervan, vindt altijd een evaluatie plaats. Hierbij zijn er de volgende mogelijkheden:

1. Snelle interne evaluatie;
2. Uitgebreide interne evaluatie;
3. Externe evaluatie.

De keuze voor en de besluitvorming over de evaluatievorm gaat als volgt:

- De afdeling crisisbeheersing van de VRHM, stelt het concept advies op voor het Hoofdenoverleg (HO).
- Het HO adviseert op basis hiervan de Veiligheidsdirectie (VD).
- De VD besluit over de evaluatievorm en verstrekt (bij een interne evaluatie) de opdracht aan het HO om zorg te dragen voor de evaluatie.

- Het HO belegt de uitvoering en coördinatie van de evaluatie bij de afdeling crisisbeheersing van de VRHM.
- Bij een externe evaluatie verstrekt het bevoegd gezag de opdracht hiervoor aan de externe partij.

3. Uitvoeren evaluatie

Interne evaluatie:

- Uitvoering door evaluatieteam.
De afdeling crisisbeheersing van de VRHM stelt het team samen uit de pool van evaluatoren.

Externe evaluatie³:

- Uitvoering door externe partij na opdracht van het bevoegd gezag.

Het evaluatieteam of een externe voert de evaluatie uit volgens één van onderstaande vormen:

3.1 Snelle interne evaluatie

Wanneer er wel behoefte is aan een snelle evaluatie met minder diepgang wordt gekozen voor deze variant. De resultaten van de snelle interne evaluatie worden verwerkt in een presentatie.

De snelle interne evaluatie wordt uitgevoerd aan de hand van een onderzoeksvraag of (als er geen onderzoeksvraag is gedefinieerd) op basis van een vooraf bepaald thema.

3.2 Uitgebreide interne evaluatie

Wanneer behoefte is aan een gedegen evaluatie wordt gekozen voor de uitgebreide interne evaluatie. De resultaten van de uitgebreide interne evaluatie worden verwerkt in een rapport.

De uitgebreide interne evaluatie wordt uitgevoerd aan de hand van een onderzoeksvraag. Als er geen onderzoeksvraag is gedefinieerd (uitzondering) wordt de evaluatie uitgevoerd op basis van een vooraf bepaald thema.

3.3 Externe evaluatie

Wanneer het incident bestuurlijke, politieke of maatschappelijke impact heeft of wanneer het in hoofdzaak gaat om verantwoordelijkheid en/of aansprakelijkheid, dient een externe evaluatie plaats te vinden.

³ Ook wanneer er een externe evaluatie wordt uitgevoerd (vaak i.v.m. verantwoorden), kan er daarnaast ook nog een interne evaluatie worden uitgevoerd gericht op het leren.

4. Presenteren uitkomsten

Na de uitvoering van de interne evaluatie presenteert de afdeling crisisbeheersing van de VRHM de resultaten aan het HO. Het HO presenteert de uitkomsten van de evaluatie in de VD. Zowel bij de presentatie aan het HO als bij de presentatie aan de VD kunnen één of meerdere evaluatoren ondersteunen.

Na de uitvoering van een externe evaluatie, zal de externe partij haar rapportage rechtstreeks aanbieden aan de opdrachtgever.

5. Besluitvorming vervolg

Aansluitend aan de presentatie van de uitkomsten van de evaluatie, neemt de Veiligheidsdirectie een besluit over het vervolg.

Indien er verbeteracties zijn benoemd kan de VD de opdracht geven aan de multidisciplinaire werkgroepen om de verbeterpunten uit te voeren of nader te onderzoeken. In die gevallen waarin een verbeteractie een specifieke kolom betreft, kan zij de betreffende kolom adviseren.

6. Kennisdeling

Na de besluitvorming door de VD, informeert de afdeling crisisbeheersing van de VRHM als eerste de voorzitters van de betrokken crisisteams over de resultaten van de evaluatie en de besluitvorming hierover.

Hierna onderzoekt de afdeling crisisbeheersing van de VRHM welke wijze van kennisdeling het beste past om de opgedane kennis/ervaring over te dragen aan de crisisfunctionarissen. Hierbij kan gedacht worden aan;

- Het verspreiden van de rapportages;
- Het delen van de leerervaringen middels verhalen;
 - informeel bijvoorbeeld tijdens de koffie of tijdens werkoverleg;
 - formeel georganiseerd tijdens crisisbeheersingsdagen.
- Het maken van een film.

De afdeling crisisbeheersing van de VRHM is ervoor verantwoordelijk dat de kennisdeling plaatsvindt.

4. Taken en verantwoordelijkheden

Inleiding	In dit hoofdstuk worden de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen bij het evaluatieproces beschreven.
Crisisteam: - Alle leden	<ul style="list-style-type: none">○ Nabespreken van het incident;
Specifieke taken: - Voorzitter	<ul style="list-style-type: none">○ Verantwoordelijk dat de nabespreking plaatsvindt direct na het incident of anders binnen 2 dagen na het einde van het incident;
- Informatiemanager	<ul style="list-style-type: none">○ Vastleggen van de uitkomsten van de nabespreking op het QuickScanformulier;○ Versturen van het QuickScanformulier aan de afdeling crisisbeheersing van de VRHM.
Afd. crisisbeheersing: - Na de nabespreking	<ul style="list-style-type: none">○ Opstellen concept advies t.b.v. Hoofdenoverleg (HO) op basis van het QuickScanformulier en eventueel overige informatie;
- Na besluitvorming over evaluatie	<ul style="list-style-type: none">○ Samenstellen van het evaluatieteam (alleen wanneer er besloten is tot een interne evaluatie);○ Voorbereiden evaluatieopdracht (alleen wanneer er besloten is tot een externe evaluatie);
- Tijdens de interne evaluatie	<ul style="list-style-type: none">○ Toezien op de voortgang van de evaluatie en op de afstemming met de multi-werkgroepen en de voorzitters van de operationele crisisteams;
- Na de uitvoering van de interne evaluatie	<ul style="list-style-type: none">○ Presenteren van de uitkomsten aan het Hoofdenoverleg;○ Ondersteuning bieden aan het Hoofdenoverleg t.b.v. de presentatie van de uitkomsten aan de Veiligheidsdirectie;
- Na besluitvorming in de VD	<ul style="list-style-type: none">○ Informeren voorzitters van de crisisteams;○ Zorgdragen voor het leren;
- Jaarlijks	<ul style="list-style-type: none">○ Voorstellen van één of meerdere evaluatiethema's;○ Ondersteuning bieden aan de afdeling strategie en beleid bij de afhandeling van WOB verzoeken.

De evaluatoren	
- Tijdens de evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoeren van interne evaluatie; ○ Feitenrelaas ter verificatie voorleggen aan de voorzitters van de operationele teams;
- Na de evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Afstemming met de multi-werkgroepen (alleen waar noodzakelijk); ○ Ondersteunen bij de presentatie van de uitkomsten aan het HO en aan de VD.

Afd. project en procesondersteuning	
- Gehele proces	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ondersteuning bieden en advies geven aan de afdeling crisisbeheersing m.b.t. de evaluatie en het leren; ○ Audit van het evaluatie- en leerproces.

Afd. Strategie en Beleid:	
- M.b.t. Wob.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Afhandelen van een informatieverzoek op basis van de Wob;
- Na de evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Toezien op de voortgang van de afhandeling van de verbeterpunten uit de evaluatie.

Hoofdenoverleg:	
- Na ontvangen concept advies	<ul style="list-style-type: none"> ○ Adviseren aan de Veiligheidsdirectie m.b.t. de benodigde evaluatie en de evaluatievorm;
- Na uitvoering interne evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zorgdragen voor de presentatie van de uitkomsten aan de Veiligheidsdirectie <i>(Hierbij kunnen de afdeling crisisbeheersing en de evaluator ondersteunen)</i>.

Veiligheidsdirectie	
- Voor de evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besluitvorming over de evaluatie en evaluatievorm (na het advies van het HO);
- Na de evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besluitvorming over het vervolg (na presentatie van de uitkomsten van de evaluatie door het HO).

Bijlage 1: Tekst van artikel 40 Wvr.

Artikel 40, Wvr

1 De voorzitter van de veiligheidsregio brengt na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. Hij vermeldt daarbij of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen.

2 De voorzitter van de veiligheidsregio beantwoordt, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk de vragen die de raden na ontvangst van het verslag stellen.

3 De voorzitter van de veiligheidsregio verstrekt in een raad van een gemeente uit deze veiligheidsregio mondelinge inlichtingen over de besluiten, bedoeld in het eerste lid, indien de desbetreffende raad daarom verzoekt. De raad zendt een afschrift van het verzoek en van de in het eerste en tweede lid bedoelde stukken aan de commissaris van de Koning.

4 Indien de raad, gehoord de inlichtingen van de voorzitter van de veiligheidsregio, besluit zijn standpunt over de besluiten, bedoeld in het eerste lid, ter kennis te brengen van Onze Minister, geschiedt dit door tussenkomst van de commissaris van de Koning. De commissaris laat het standpunt van de raad vergezeld gaan van zijn oordeel over de besluiten, en van een afschrift van de in het eerste en tweede lid bedoelde stukken.

5 De commissaris van de Koning verricht de werkzaamheden, bedoeld in het vierde lid, volgens een door de regering gegeven ambtsinstructie.